

Подольского В.И. Щербакова Н.С., Комиссаров В.Л. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 128с.

5. Сук Л.К. Бухгалтерський облік. [навч. посіб.] / Сук Л.К., Сук П.Л. – [2-ге вид., перероб. і доп.] – К.: Знання, 2008. – 439 с.

6. Шурупова Ю.Г. Обеспечение качества аудита с применением информационных технологий [Внутріфірмові стандарти як запорука якості надання аудиторських послуг: Сборник Межрегиональной научно-практической конференции. 19-20 мая 2006 г.] / Шурупова Ю.Г.- Запоріжжя, 2006. - С.275-281.

Summary

Problems and ways of using information technology in the field of accounting and auditing / Liudvenko D.

The increasing use of information and computer technology in the economy, there is an increasingly important issue of computerization of accounting in business management.

Transferred opportunities and risks for internal control of enterprises of different sectors of the economy associated with automated accounting systems.

Keywords: information systems in accounting, lack of management information, management accounting.

УДК 311.312.001

СТАТИСТИЧНА ОЦІНКА СИСТЕМОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПРОЦЕСІВ ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГОРЕСУРСІВ В СТРУКТУРІ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ РЕГІОНУ

Шнаревич О.І., аспірантка

Національна академія статистики, обліку та аудиту

Проводиться дослідження особливостей статистичного вивчення стану і динаміки матеріально-енергетичних ресурсів в регіоні.

Актуальність. Сучасне високотехнічне виробництво товарів і послуг характеризується складними процесами залучення різноманітних видів матеріально-енергетичних ресурсів з метою створення проміжних кінцевих продуктів. В процесі їх залучення виникають проблеми їх ефективного використання розподілу, забезпечення їх поставок в необхідні строки, які обумовлені вимогами бізнес-технологій, відтворення та збереження.

Значний внесок у дослідження матеріально-енергетичних ресурсів внесли провідні економісти Бакалін Ю.І., Сальников А.Х., Шевченко Л.А., Сизонова І.В., фахівці Державного комітету статистики України. В своїх працях вчені висвітлюють сутність статистичного дослідження використання матеріально-енергетичних ресурсів.

Мета статті. Дослідження особливостей розвитку та ефективного використання матеріально-енергетичних ресурсів в регіоні.

Виклад основного матеріалу. Щодо розвитку енергетичного сектору України, то при обґрунтуванні його перспективного розвитку слід врахувати затрати на виробництво і транспортування енергоресурсів, а також передбачувати залежність між попитом на енергоресурси від їх ціною, що обумовлюють інвестиційну привабливість галузі.

Визначальною галуззю для економічного розвитку є природні монополії паливо-енергетичного комплексу (ПЕК). Важливою складовою ПЕК є нафтогазовий комплекс. Для України реформування ПЕК є питанням стратегічно важливим і в економічному і в політичному сенсі. Зважаючи на те, що процес лібералізації в країнах ЄС вже розпочато, а у Російській Федерації також розробляються програми щодо впровадження конкуренції в раніше виключно монопольні види діяльності, Україні необхідно вивчати та аналізувати тенденцію щодо зміни поняття «регулювання» на поняття «конкуренція».

Стабільність внутрішнього ринку газу має стратегічне значення для розвитку української економіки. На сьогодні вона гіперформовано залежить від цього виду палива: газ становить майже половину внутрішнього енергоспоживання. Основна частка газу, що постачається на внутрішній ринок, витрачається на виробництво електроенергії. Відтак, державі в ході лібералізації ринку необхідно звести до мінімуму ймовірність як дефіциту палива так і різкого зростання внутрішніх цін на нього. Це зробити дуже складно, зважаючи на залежність України від зовнішніх постачань. Але схожі проблеми мають і країни Європи, де лібералізація системи постачання газу вже розпочалася [4].

Можливим результатом тонування розвитку і моделювання ринку енергоресурсів є також розробка нових методів і концентруванням на майбутньому розвитку європейських та азійських мереж транспортування енергоресурсів.

В Україні процес розбудови інвестиційної інфраструктури перебуває у найбільш активній фазі. З'явилися ознаки відродження інвестиційного ринку (ринків об'єктів як реального, так і фінансового інвестування), збільшення кількості суб'єктів інвестиційної діяльності.

Економіка України сьогодні стає досить привабливою для вкладання іноземних інвестицій у різні галузі. Підвищений ризик, характерний, для періоду трансформації, у будь-якій країні компенсується можливістю отримати значні прибутки. Привабливість вітчизняної економіки обумовлена: багатими природними ресурсами; значним промисловим і науково-технічним

потенціалом; кваліфікованою та відносно дешевою робочою силою; можливістю купівлі підприємств і значної кількості науково-технічних доробок значно дешевше, ніж в країнах із сформованим ринком.

Висока енергоємність продукції, особливо в умовах імпорту енергоносіїв, обумовлює її високу собівартість, а відтак – зменшує конкурентоспроможність української продукції не лише на зовнішніх ринках, а й на внутрішньому ринку, виступаючи додатковим чинником скорочення виробництва. У свою чергу, скорочення виробництва означає нестачу коштів на закупівлю тих же енергоносіїв у необхідних обсягах.

Становище, що склалося в галузі енергетики потребує науково-методичного забезпечення розвитку та використання ресурсів України на близьку та віддалену перспективу. Науково-методичне забезпечення сталого розвитку характеризується складними прямими і оберненими зв'язками, оцінкою впливу науково-технічного прогресу, передбачає раціональне використання наявних та потенційних можливостей, створення і розробку методів науково обґрунтованого управління функціонування галузі енергетики в ринкових умовах. Реалізація складної системи забезпечення розвитку і раціонального використання енергетичних ресурсів передбачає комплексну оцінку їх проблем, зокрема виявлення основних тенденцій їх взаємозв'язків з економікою країни і екологією.

Системне дослідження проблем в ПЕК передбачає їх бачення декількох рівневих взаємопов'язаних площинах, які формують цілісну уяву про українську енергосистему. Дослідження, які можна віднести до першого рівня, охоплюють питання ресурсного забезпечення, як видобувними, так і відновлювальними видами енергії. На цьому рівні визначаються потенціальні можливості енергетичної системи країни.

Статистичні співставлення інформаційних даних дають можливість визначити напрямки і темпи ефективності використання енергетичних ресурсів, звести різні види ресурсів в інтегральний показник ресурсного потенціалу окремих підприємств або галузі.

Статистичні співставлення цих показників свідчать, що їх рух, як правило, рівноприскорений або навіть різнонаправлений. Щоб на основі цих інформаційних даних визначити напрямки і темпи ефективності використання енергетичних ресурсів, необхідно звести різні види ресурсів в інтегральний показник ресурсного потенціалу окремих підприємств або галузі.

На сучасному етапі в економіко-статистичній літературі можна виділити два основних підходи до встановлення такого узагальненого показника:

1. По кожному із часткових показників ефективності розраховуються динамічні або територіальні (господарство – район – область - республіка) індекси, із яких шляхом складання або множення одержуємо просту або зважену середню. У такому випадку і сама середня, і складаючі її елементи – відносні неіменовані величини.

2. Згідно другого підходу здійснюється грошова оцінка всіх видів матеріальних ресурсів з послідовним сумуванням абсолютних розмірів

ресурсів, що дає інтегрований знаменник для узагальнюючого показника ефективності.

Для того, щоб нинішній етап становлення і подальшого ефективного розвитку енергетики України міг стати переломним, він потребує великих коштів на наукові дослідження та на технологічний розвиток галузі. Цьому також повинні сприяти сучасні комунікації та інформаційні технології, що дають змогу винаходити нові способи аналізу інформації та передачі знань. Такі завдання почали досліджуватися і впроваджуватися в практичну господарську діяльність в країнах Європейського Союзу (ЄС). Європейська комісія ще у листопаді 2000р. запропонувала замінити паливом альтернативного типу понад 1/5 частини нафтового споживання транспортним сектором. Інтенсивно в країнах ЄС вивчається також питання, як транспортний сектор може скористатися біопаливом.

Біопаливо – енергетичний ресурс біологічного походження, головною особливістю якого є відновлюваність. Беручи до уваги ємність цього ринку та сільськогосподарський потенціал України, враховуючи, що сьогодні одну з найбільших загроз системі національної та економічної безпеки держави становить надмірна залежність від імпорту енергоресурсів, зокрема нафти, для України доволі важливо адресувати проблему виходу на європейський ринок біопалива. Як відомо, основним споживачем нафтопродуктів в економіці є транспортний сектор, який майже стовідсотково залежить від цього ресурсу. Саме цей сектор і призвів до різкого збільшення рівня викидів парникових газів, що чинить загрозу не тільки стану навколишнього середовища, а й здоров'ю нації. Отож перед Україною постала нагальна потреба розробити національну програму, що дасть змогу забезпечити умови для перетворення країни в активного учасника на європейському ринку біопалива, а в подальшій перспективі – і на ринку інших його альтернатив – це нові робочі місця, насамперед у сільській місцевості. Нам необхідна національна програма розвитку біопалива, яка одночасно буде і фактором створення нових технологій для підвищення енергоефективності та розвитку відновлюваних енергоджерел. Внаслідок невиконання цих завдань Україна може не тільки не створити умов для конкурентних переваг в розвитку нових видів бізнесу та появи нових робочих місць як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, а й поступово втратити свої порівняльні переваги, що мають здебільшого сировинний характер. Таким чином, від орієнтації на розвиток ринку біопалива можемо отримати цілу низку комплексних вигод, а неефективна політика в цій сфері може призвести до подальшого відставання в економічному розвитку держави.

У світовій практиці переробка органічних відходів набула значного розвитку

Так, наприклад, в Китаї працює 7 млн. малих і 40 тис. крупних біогазоустановок, які щорічно переробляють 230 млн.т. органічних відходів, виробляючи з них 120 млрд. м³ біогазу, об'єм відповідає 110 млн. т. у.п., задовольняючи при цьому до 30 % потреби в енергоносіях; в Данії за рахунок біопалива задовольняється 60-65% потреб в тепло- і електроенергії малих міст і

сіл. Для ряду країн світу, біогаз – це один із стійких і надійних шляхів виходу із енергетичної кризи або його попередження, що підтверджується такими розрахунками: з однієї тони гною і курячого посліду вологістю 90% одержують 20-25 м³ біогазу, з теплостворюючою здатністю 5-7 тис.Ккал/м³, або 15-26 кВт електроенергії [2, с.133].

В умовах гострої нестачі енергоресурсів і фінансових засобів для їх придбання для багатьох підприємств АПК реальним виходом із кризи є створення в регіонах України біокомплексів на основі перетворення біосировини в інші види енергоресурсів. Особливо можливе застосування такої технології в межах крупних тваринницьких комплексів, птахофабрик, інших організаційних формувань, в яких накопичуються великі запаси органічних відходів (згідно розрахунків спеціалістів, в Україні накопичується щорічно біля 60 млн.т. органічних відходів, із яких можна одержати більше 30 млрд. м³ біогазу, що еквівалентно 20 млн.т. умовного палива і додатково це 20 млн. т. високоякісних органічних добрив). При цьому треба врахувати, що за рік АПК України споживає біля 30 млн.т. всіх видів енергоресурсів у перерахунку на умовне паливо.

Згідно розрахунків вчених, людство споживає 10¹⁰ кВт/рік енергії. У багатьох випадках це надлишкова енергія, тому, що навіть в багатьох високо розвинутих країнах енергоємність технологій і кінцевого продукту перевищує теоретичний рівень виробництва сталі в 4 рази, алюмінію – в 6, цементу – в 5, паперу – в 125, переробки нафти – в 9 разів.

Аналіз програмно-цільового підходу до розвитку енергетики показує, що в його основі до цього часу не лежить домінуючий у багатьох країнах світу принцип структурної перебудови промисловості, вимога створювати нові, енергетичні мало ємні технології і механізми. До цього часу не до кінця обґрунтована регіональна концепція енергозбереження.

Не дивлячись на те, що енергоозброєність сільського господарства в 7 разів нижча, ніж наприклад в США (звідси і велика різниця у продуктивності), промисловість України на одиницю продукції витрачає мінімум у 2,5 рази енергії більше, ніж країни Європи або Америки.

В той же час нарощування енерговиробництва може привести до зменшення темпів впровадження нових, економічно більш вигідних темпів впровадження нових, економічно більш вигідних технологій.

Отже, енергетична безпека України сьогодні є однією з найважливіших проблем економічного розвитку держави. Адже енергозабезпечення торкається не тільки сталого функціонування всіх видів промисловості і сільського господарства, але й відтворювальної (нормальної) життєдіяльності населення.

Література

1. Александрова А.П., Щедрина Т.І. Використання трансферу науково-технічних досягнень для економічного зростання країни. Стратегія економічного зростання України. Науковий збірник. Вип.. 2-3, Київ, КНЕУ, 2000.-С71

2. Бакалин Ю.И. Энергосбережения и энергетический менеджмент. Учебн.пос.-Харьков, 2001- с. 133
3. Дейвис Г. Энергия для планеты Земля./ В мире науки.- 1990.- №11. – с. 7-14
4. Макаренко М.В., Махалина О.М. Производственный менеджмент. М., Изд-во ПРИОР, 1998. – 400 с.

Summary

Statistical evaluation of systemic processes of interaction energy in the structure of economic growth of the region / Shnarevych O.

It is carried out researches of features of statistical studying of a condition and dynamics financially-power resources in region.

УДК 657.221:657.222

ОСНОВИ ПОБУДОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ДОХОДІВ І ВИДАТКІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Янчук Г.В., к.е.н., доцент,

Янчук В.І., к.с.-г.н., доцент,

Янчук О.В., бухгалтер,

Сілко І.М., бухгалтер, аспірант

Вінницький національний аграрний університет

Висвітлено теоретичні аспекти побудови бухгалтерського обліку бюджетних установ, внесено пропозиції з удосконалення системи організації бухгалтерського обліку бюджетних установ, обґрунтовано шляхи економічної ефективності обліку та звітності, як джерела даних для контролю за рухом фінансових та матеріальних активів бюджетних установ.

Ключові слова: бюджетна установа, бухгалтерський облік, доходи, видатки, зобов'язання, реєстр.

Вступ. Бухгалтерський облік виконання кошторису доходів і видатків бюджетних установ суттєво відрізняється від обліку господарської діяльності підприємств виробничої сфери, що зумовлено самою специфікою їх діяльності: вони працюють не заради отримання прибутку, а для задоволення соціальних, культурних та інших потреб суспільства. Діяльність цих установ фінансується за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, які надаються їм безповоротно [1]. У бюджетній сфері практично відсутні